

مَرْدٌ = فرانسه: mordre: بمعنی گزیدن

بُوزَ = پارسی کندوانی بوز = buck: انگلیسی آلمانی:

رَوْنَ = فرانسه: ravin: از ریشه‌ری بمعنی جدا کردن

بُرْوَتْ = انگلیسی brow: پارسی کندوانی: ابر و

رَبَّ = آلمانی rob-en = آلمانی to rob: پارسی کندوانی: ربودن

نَاوَى = ناویدن = فرانسه: از ریشه سنا = شنا کردن

(snager) nager = فرانسه (snare) nare = لاتینی

وَرَازْ = لاتین verres: پارسی کندوانی: گراز

وَرِتْ = آلمانی worth = انگلیسی Wert: بمعنی ارزش

وِيسْ = لاتین vic-us: بمعنی دهکده

وِيَا = لاتین via: فرانسه: way: از انگلیسی: بمعنی راه، طریق

سَرِدَّ = فرانسه: sorte: پهلوی: سرتک = پارسی کندوانی:

سرده بمعنی نوع

از ریشه مسن بمعنی مه و بزرگ واژه‌های مزدا، مغ، موبد،

مزدست: majestas (لاتین majesté magique mage) در اوستا

مشیست و در پهلوی مهست ساخته شده) می‌آید

نامگذاری با اصل و موجه و تناسب نام و فاعلیته و پیوستگی رشته

لغات و آنچه که از یک لغت و نام جامع انتظار می‌رود در واژه‌های

پارسی هویداست.

مثالاً: واژه های خوبشانندی از اینقرار:

۱ - پَتَرْ یا پِیتَرْ = پارسی کنونی پدر = لاتین: **pater** = آلمانی:

پاد پُرْ = انگلیسی: **father** = فرانسه: **père** = این واژه از ریشه پا دیده
معنی غذا دادن است

۲ - مَاتَرْ = پارسی کنونی هادر = لاتین: **mater** = آلمانی:

لکلیسی: **mother** = فرانسه: **mère** | این واژه از ریشه مای معنی اندازه گرفتن متناسب
کردن که در لاتین **me-surer** = انگلیسی **to measure** در فرانسه **me-tiri** در آلمانی: **messen** باشد گرفته شده و از این ریشه آمدن، آمودن،
آرمودن، نمودن، پیمودن، فرمودن وغیره گرفته شده

۳ - دُخْ دَرْ = پارسی کنونی دختر = آلمانی: **Tochter** = انگلیسی:

| این واژه از ریشه دُخْ = دوشیدن = لاتین: **daugter**
انگلیسی: **daughter** که در لاتین **duc-ere** = داشت = to tug گرفته شده

۴ - بُرَاٰتَرْ = پارسی کنونی برادر = گتیک: **brothar** = انگلیسی:

آلمانی: **Bruder** = لاتین: **frater** = فرانسه: **frère**

این واژه از ریشه بُرْ معنی بردن و آوردن است که گرفته شد

در انگلیسی **bear** نیز است و به معنی نگاهدارنده نیز هست

۵ - زاماتور = داماد که از زیسته زن = زائیدن ، تولید کردن

می آید

۶ - پُتُر = پسر از زیسته پو = pu-rifier

پسوندهایی که در این واژه ها بکار برده شده همه بکی است و همان تر بادز می باشد که نشانه کارور است و در واژه های فرانسه و انگلیسی مشاهده می شود

همین نظم و ترتیب در سایر واژه های ایرانی دیده می شود
ریشه و واژه های پارسی در زبانهای نیز بافت می شود که قواعد خود را بر آن مجری داشته مانند واژه های خودبکار می بروند چون در عربی جنْك و جَنْكَ که از جنگ گرفته شده

حاضَ، حَوَضَ، إِسْتَحْوَضَ از حوض پارسی که در اوستا آوَذ از ریشه وَذ، وَذ = آب دادن، خیس کردن گرفته شده کَهْرَبَ . . . تَكَهْرَبَ . . مُكَهْرَبَ؛ از کهربا جَأَش (۱) . . . از جوشیدن

بَاسَ، يَبُوسُ؛ از بوسیدن
كَاشَ، يَكُوشُ؛ از کوشیدن

مانافیه؛ در اوستا ماجیش = هیچکس و مثل های زیادی از

(۱) مجله مهر شماره ۱۰ استادمه ۱۳۱۵ مقاله آقای سلطانی «سه هزار لغت فارسی در عربی»

ما هست که در پارسی کنونی نیز نشانه آن در مستان مکیرو مرد هست (کمان
misunderstood در mis-méconnaitre... و در mécontent ... با این ما مناسبت داشته باشند)
میرود mistake ... با این ما مناسبت داشته باشند)

زمان در اوستا زُرْوان - پارسی کنونی زمانه - یونانی chronos
از ریشه زَرْ بهنی پیر شدن

صلاح (سلام) در اوستا سُنَس می باشد که از سُنَس بمعنی
خراب کردن ، فرو کو قتن آهده 'برق زدن بیوچ است' در لاتین flug-ere
جن در اوستا جِینی از ریشه جَنْ - زدن ، کو قتن گرفته شده
مسجد که میگویند پارسی است و اصلاً مزْکَتْ می باشد

گناه در عربی جناح است

اینها مثل خیلی کوچک و کم بود و اگر کنیجکاوی شود دیده میشود
در زبانهای سامی بسیار واژه های پارسی یافت میشود چیزی که هست چنانچه
این قسم زبانها از زبان پارسی یا غیر لغتی وارد زبان خود کنند باشکالی
برخواهند خود را هر گونه واژه ای را بصورت جامد در ردیف واژه های
خود قرار می دهند ولی برای زبان پارسی مشکل است که با وارد کردن
لغات جامد با هر نوع واژه های بیگانه که برای او حکم جامد را خواهد
داشت نوع زبان خود را عوض کنند
اکنون از تزدیکی و ندهای پارسی و سایر زبانهای آریائی مثل میز نیم

پیشوند آ در پارسی مطابق پیشوند a در لاتین و فرانسه است چون
آمدن arriver، آمدن amener، آوردن ameublier
مانند پیشگذار (préposition) نیز بکار می رود: اب - آ - لب (لبالب)
که ترجمه آن mot à mot، lévre à lévre می شود

آپنی = لاتین: ati: پارسی

آپه = لاتین: epi: بونانی: پارسی

آپو = بونانی: apo: روی

آنتر = لاتین: inter: در بین

آن = بونانی: آن = در طرف

آپ = لاتین: apo: بونانی: دور

آپ = upo: upa: بونانی: پارسی

اُس = لاتین: aus: اُمانی: ex: پارسی: (از دردن)

خارج، در

نی = لاتین: nire ni: پارسی

پیشه = لاتین: poti: بونانی: pati: پارسی: بی

پیر = فرانسه: pari: بونانی: لاتین: peri: کرد

پر = بونانی: para: فرانسه: para: پارسی: دور از

فُر ، **وُر** = لاتین pro · pra

هَمْ = لاتین sum = یونانی: آما

پیته = لاتین potis : این پسوند امروز بصورت بـ در آمده چون

سپاه بـ (سپهبد)، هیر بـ

گرفتن واژه این نمونه مختصر برای آن داده شد که روشن شود تاچه اندازه زبان پارسی بزبانهای هم جنس خود نزدیکی داشته و برخلاف از پاره تاچه اندازه دور است اکنون که محتاج به فراگرفتن علوم و فنون و باز آوردن آنها به خاستگاه اوایله خودهستیم و ناچار بدانشمن لغات می باشیم بهتر آنست که برای چیزهای توپیدی که در نزدما سابقه نداشته ولغات با نام آنها را در زبان خود نداریم به ریشه‌شناسی لغات مربوطه مراجعه نمائیم تا چگونگی اندیشیدن درباره آنها را در یافته سپس همان اندیشه را تامم کن است روی ریشه‌های همنوع و نزدیک و باهم معنی آن گسترد و آن فکر را عیناً بزبان خود برگردانیم تاهم فهم آن آسان و هم از اصل دور نیافتاده باشیم زیراللغات پس از وضع شدن در بوته آزمایش توده مردم قرار میدگیرد و چنانچه نامناسب و عوامل ساختمانی آن ناجود باشد ازین رفقه لغت بهتری جانشین آن می شود پس کلماتی که سالها امتحان خود را داده و دوام نموده بایستی از دانستن چگونگی آن صرف نظر نمود و دیگر همانطور که اروپائیان امروزه برای ساختن واژه‌های خود از زبانهای دیرینه لاتین و یونانی وغیره استفاده می کنند همیز موقع مناسب است که از ریشه‌های مختصر و پرمعنی و وندهای زبان‌های دیرینه پارسی استفاده کنیم .

چگونگی لغت برای آنکه یک لغتی بتواند برقرار مانده و کمتر تغییر پذیرد

۱ - دارای ترکیبی باشد که اجزاء سازنده آن رو به مرقته معرف آن نامیده بوده و از آن حکایت کنند و تا بتواند همه صفات نامیده را در باداشته باشد

۲ - آسان فهم باشد که هر کس بمجرد شنیدن با آن بی برد

۳ - روان باشد تا صورت آن تغییر نپذیرد

۴ - قابل است با درنظر گرفتن معنای کامل لغت سعی شود کوتا باشد ولی معنای آن عدامی کو تاهی نشود چنانچه واژه آلمانی

un durch dring lich

پذیر خلش از میان نا

imperméable

در فرانسه

پیارسی ناقراو ، ناتراوا ، (گذر ناپذیر)

البته در اینجا واژه آلمانی از فرانسه آن رسماً و واژه پارسی با آنکه بسیار ظریف و کوچک است با آلمانی آن برابری می کند و در عربی

کفته می شود : لا تَخْرُقُهُ وَلَا تَنْفَذُهُ الْمَوَاعِنُ

un-durch-drang-lich-keit = impérmeabilité و

که عربی : كَوْنُ الشَّيْءِ لَا تَخْرُقُهُ وَلَا تَنْفَذُهُ الْمَوَاعِنُ

و در پارسی «ناخراوائی» کوئیم

انجام کفتوار آنکه تا کنون جنبش های زیادی برای برگرداندن واژه ها و پالودن زبان پارسی از زبانهای خارجی بعمل آمده ولی کمتر تا کنون چنانکه باید موفق شده اند زیرا گذشته از آنکه هر کس از پیش خود راهی برگزیده و مشارکتی در کار با دیگری نداشته جمعاً نیز دارای بیک روشن نبودند بعلاوه مرکزی که از آنجا نتیجه زحمتشان یکنواخت همگی را آگاه گردند در کار نبود -

ولی امروزه خوشبختانه بواسطه روشن شدن افکار مردم و در دسترس بودن وسائل تحقیق بخصوص جستجوهای زیادی که علمای زبان شناس سالیان دراز در راه ریشه شناسی زبان پارسی دیرینه و کنونی کرده اند قدمهای اساسی سریعی در این راه برداشته میشود که برای زبان ما که به پرتکاه هولنا کی رهبر بود ما به امید و رستکاری است و امید است که این زبان کهن بزودی رواج و رونق سابق خود را از سرگیرد

برای آنکه وندهای زبان پارسی که اساس لغت سازی این زبان است چنانکه باید بکار افتد و آشنائی کامل با این وسیله پر بھا پیدا شود این جهانب از دیر زمانی در صدد گردید آوردن آنها در کتابی بودم تا از کتابهای مختلفه محققین مقداری گردید و چنانکه بود در این نامه آوردم با این امید که بعدها مفصل تر و جامع تر در این خصوص کتابی نوشته شده و این کتاب وسیله آغاز تحقیق در این باب گردد زیرا زبان پارسی از حيث ونده باندازه دار نده و قوافا است که اگر روزی همه آنها بکار افتد کسانیکه بدون توجه بزبان خود از نارسائی آن کله مند هستند تصدیق خواهند کرد که آنچه درباره جامعترین و فصیح ترین زبان می توان گفت در زبان پارسی راست می آید.

بخش اول و چهارم این کتاب را از کتاب «اتو دایر انیین» دار مستقر استفاده نمودم بخش سوم را نیز از کتابی که گفته شد و دستور پهلوی چاپ هندوستان، بخش دوم را از کتاب دستور زبان اوستا چاپ فرانسه از آن دهار له و از کتب دیگری که بیشتر استفاده شده یکی فرهنگ ادالجی کانگا که فرهنگ زبان اوستا و به زبان کجراتی و انگلیسی است، دیگر کتاب پل هرن است که پس از این چاپ خواهد رسید البته فرهنگهای دیگر پارسی و زبانهای خارجی مورد استفاده واقع گردید که در موقع خود نام برده شده و هر یک از قسمت های این نامه متکی به سندی می باشد و مخصوصاً کوشش شد که از گفتمان نویسنده کان چیزی کم و کسر نگردیده و تصرف و دخالتی نشده باشد در ضمن یاد آور می شود که وسائل طبع این کتاب باشکال زبادی بر خورد و مدت زیادی بطول انجامید تا حروف لازم گردید آورده شد و با این وصف

باز چنانکه باید و سیله نمودن اصوات و حروف ممکن ذکر دید لذا مختصرأ
علاوه‌اند که در این کتاب بکار برده شده ذکر می‌شود

* علامت شک یا ساختمان فرضی

۸۸ این علامت نقطه ختم کلام در اوستا است در اینجا برای جدا
کردن مطلب بکار برده شده و بیشتر جلوی مطالب استخراج از فرهنگ
کانگا کذارده شد و (۵) علامت ختم آنست

۱ نشانه صدائی بین اوئی می باشد

۲ نشانه یای کو تاه است که به کسره نزدیک می شود

۳ یای کشیده قراز اولی است

۴ یای کشیده تر ازدو می است

۱ (ن) الف است که در دماغ تلفظ می‌شود

برای سایر حروف در موقع خود با تلفظ حروف موجوده نموده شدند
و امید است در چاپ بعد چنانکه باید عملی شود و مخصوصاً چون آنطور
که باید کامل نبود بیش از ۳۰۰ نسخه که ۲۵۰ نسخه آن در دسترس
قرار خواهد گرفت چاپ نشد و نیز از دوستان و دانشمندانی در گرد
آوردن این کتاب بنده را راهنمائی نمودند سپاس گذارم

بخش نخست

وندهای پارسی دیرینه

الف - اشتقاق بوسیله پسوندها

پسوندهای پارسی دیرین

نوشته های پارسی دیرینه چندان فراوان نیست که بتوان بلکه فهرست جامعی از آنها فراهم نمود ولی باز دیده میشود که این زبان همه پسوند های مهم زند و سانسکریت را در بر داشته :

- آ، آ - برای ساختن واژه های نخستین از زیرش بکار میرفته :

دروگ - آ = دروغ، درنگ - آ = درنک، دور - آ = در.

- آ(ه) - بن ایستی های نخستین با این پسوند ساخته میشود :

روج (ه) = روز.

- آن - برای بن ایستی های نخستین :

نخشپن = شب.

- آن - برای بن ایستی های نخستین :

[هم] - آر - آن = هرد.

- آن - برای بن ایستی های درمی :

وَرْكَانَ = هیرکانی با (کرگان - مملکت کرکها) وَرْكَ بارش
کرک (در اوستا: وِهْرُوكَ كِعَ سَلْوَدَ = ترلاق، در لاتین: Vulpes
در آلمانی و انگلیسی Wolf می باشد)

۶ - آین - برای فروزه هایه:

آئَنْكَيْنَ = از سنگ، یا = سنگی

۷ - نی - برای بن ایستی های نخستین:

دِیپِ = نوشته، بازِ = قبیله، ناوِ = کشتی، پُثِ = راه

۸ - ایش - برای بن ایستی های نخستین

هَد - یش = زیستگاه.

۹ - ای آ - نخست برای بن ایستی های نخستین:

خُشاَيْشِي آ = شاه.

پُروي آ = پیشین.

مُرْتَي آ = هیرا.

دوّم - نامهای قومی:

أُوجِي آ = اهل اوج

بابِي رووي آ = اهل بابرو.

آرمني آ = ارمنی.

آمَكَرْتِي آ = اسکرتی .

۱۰ - آی آه - پسوند همسنجی می باشد :

وَهِيزْ - [دات] .

۱۱ - گ - برای بن ایستادهای دومی :

آئُن - گی = سنگ . (۳ - و) ، (پسوندهای اشتقاقی - و)

۱۲ - ک - برای فروزهای دوّمی :

بَندَ - کی = بند .

وَزَرْ - لَكَ = تو انا .

آرِد - لَكَ = بی کیش .

۱۳ - م - برای فروزهای نخستین :

لَحْم = زور مند .

۱۴ - ما - برای بن ایستادهای نخستین :

تُومَا = نژاد .

۱۵ - مَن - برای بن ایستادهای نخستین و دوّمین :

آسْ - مَن = آسمان .

دَسْيِ آمَنْ (؟)

۱۶ - نَ : نخست برای نامهای آمده خته نخستین :

وَشَنَ (در زند: وَسَنَ) آرشه اراده است.

يَا-نَ = لطف.

۱۷ - دوم - برای فروزه های دوّمین پانه خستین :

بَرَقَ = پیشین .

دَرْجَنَ = فرب دهنده .

كَمْنَ = کم.

۱۸ - رَ - برای فروزه های نخستین و دوّمین .

لُخَرَ = سوزان .

أُورَ = خداوندگار . ( ) أَهُرَ

۱۹ - تَنَ - برای نام کنش :

كَرْ-تَنَ = کذش .

ئَسْ - تَنَ = گوش .

۲۰ - تَرْ، تَارْ - نام کارور:

دَوْشَ تَرَ = دوسدار .

۲۱ - تَرْ - برای نام خویشاوندی : (۱۷ و)

ما تر = مادر.

پیتر = پدر.

برآتر = برادر.

۲۲ - تی - برای بن ایستی های آهی خنده با نامهای آفراز نخستین :

شیا - تی = خوشبختی.

آرش - تی = نیازه.

۲۳ - تر، ایشت - برای همسنجه و برتری : (۱۰-۸-پ) (۸-۸۱)

۲۴ - تر - برای آهی خنده :

خشاستر = شاهی. (۲۰-و).

چیشر = بذر کاری (شاید چی - تر باشد).

بسیاری از پسوند های پارسی دیرینه در زبان پارسی کذوئی بکار نمیروند و حسن زبان آنها را از ریشه متمایز نمی نمایند.

بسوند های پارسی دیرینه که در زبان کذوئی بآنها پی نمیروند:

آ، آ، ر، تر، م، من، آق، ن، آن، تر، (برای خوشبادی).

ایشن، آه، ئی، ئی آه، ایشت، ئی آ، گـ:

۲۵ - پسوند آ، آ، از همه واژه هائی که باین پسوند ها ختم می شده اند

بکلی افتد:

کار در آغاز کار بوده است (۱۰۴ و)

دروغ « دروگ آ »

درنگ « درنگ آ »

سپاه « سپاد آ »

گوش « گوش آ »

در « دور آ »

سوار « آسبار »

ری « رگا »

ماه « ماه »

و در پارسی دیرینه هم این پسوند بیگمان بکار ساختن واژه های تو
نمیرفته و جانشین آن واژه ها ساختمان هائی با پسوند آلک که در زبان
پهلوی آلک و در زبان کندونی (۰) میباشد گردیده ولی نعیت وان گفت که
پسوند آلک جانشین پسوند آ گردیده چون پسوند آن نه تنها با واژه هایی که
با پسوند آ تمام می شده اند اضافه شده بلکه به واژه هایی که آخر شاف هم
آ بوده پیوسته و همان طور یکه به واژه های با پسوند آ پیوسته به

ابزار های با پسوند **ت** و واژه های با پسوند **ه**م پیوسته است

چنانچه :

پارسی کنونی	پهلوی	پارسی دیرینه
کرده	گرت	ولامو
پارسی کنونی	پهلوی	زند
پاشنه	پاشنگ	لند

۲۶ - دوم - پسوندر - : وارونه شدن پسوند و تخفیف یافتن در تلفظ با ازین رفتگی کامل حرف **ه**-ا قبل سبب آن شده است که کوچکترین ائر و نشانه از ترکیب واژه باقی نماند و دیگر ذاتیه زبان حس نمیکند که همان ریشه ایکه واژه ساختن را تشکیل داده واژه سرخ و سفید و سوراخ هم از آنست .

واژه های برف . گُزْ . نرم . ائری که بتوان از روی آن فهمید که این واژه ها ترکیبی از نکه های ایختی وف - ر - وَزْ - ر - نم - ر - هیداشد نگذارد . است .

۲۷ - سوم - پسوند **ت** :

اکنون دیگر چیزی رابطه بین تار (نخ) و **تَنْتَر** (در سانسکریت **तन्त्र**) گه واژه تند دن و ابزار تند (پهلوی ۳۷۵) بارش پارچه را نشان نمیدهد همچندن بنظر نمیآید که واژه خوار مرکب از سه جزء - هو - آ - ت - ن - ت - ر

وَرْكَانَ = هیرکانی یا (گرگان - مملکت گرگها) وَرْكَ بارش
 گرگ (در اوستا: وِهْرْكَ كَعْنَوْسَ = قلوق) در لاتین: Vulpes
 در آلمانی و انگلیسی Wolf می باشد).

۶ - آین - برای فروزه هایه:

آئَنْ-گَيْنَ = از سنگ، یا = سنگی

۷ - ئی - برای بن ایستی های نخستین:

دِبِي = نوشته، بازِي = قبیله، ناوِي = کشتی، پُثِي = راه

۸ - ایش - برای بن ایستی های نخستین

هَدَ - يش = زیستنگاه.

۹ - ای آ - نخست برای بن ایستی های نخستین:

خُشَايَشِي آ = شاه.

پُروي آ = پیشون.

مُرتَي آ = هیرا.

دوّم - نامهای قومی:

أَوْجِي آ = اهل أَوْج

بابِي دُووِي آ = اهل بابِر و.

آرْمنِي آ = ارمنی.

آمَكْرُتْيَا = اسکرتی .

۱ - ای آه - پسوند همسنجی می باشد :

وَهِيزْ - [دات] .

۱۱ - گَ - برای بُن ایستی های دوّمی :

آَنْ - گَ = سنگ . (۳-و) ، (پسوند های اشتقاقی - و) .

۱۲ - کَ - برای فروزه های دوّمی :

بَندَ - کَ = بند .

وَزَرْ - لَ = تو انا .

اَرِدَ - لَ = بی کیش .

۱۳ - مَ - برای فروزه های نخستین :

تَغْمَ = زور مند .

۱۴ - ما - برای بُن ایستی های نخستین :

تَوْمَ = نژاد .

۱۵ - مَن - برای بُن ایستی های نخستین و دوّمین :

أَسْ - مَن = آسمان .

دَسَى آَمنْ(؟)

۱۶ - ف : نخست برای نامهای آمده‌ای نخستین :

وَشَن (در زند: وَسْن) بآرشن اراده است

یا - ف = لطف.

۱۷ - دوم - برای فروزه‌های دوّمین یا نخستین :

پَرَق = پیشین .

دَرْ وَجَن = فربدب دهنده .

كَمْن = کم.

۱۸ - دَ - برای فروزه‌های نخستین و دوّمین .

جُنْ - دَ = سوزان .

أُورَ = خداوندگار .) = آهُ - دَ (

۱۹ - قَن - برای نام کنش :

گَرْ - قَن = کنش .

قَسْ - قَن = گوش .

۲۰ - قَرْ، تَارْ - نام کارور:

دَوْشْ قَرْ = دوستار .

۲۱ - قَرْ - برای نام خویشاوندی : (۱۷-و)

ما تر = مادر.

پیتر = پدر.

برآتر = برادر.

۲۲ - آیه - برای بن ایستادهای آهیخته با نامهای آفزار نخستین :

شیا - تی = خوشبختی.

آرش - تی = نیازه.

۲۳ - تر، ایشت - برای همسنجی و برتری : (۱۰-۸-پ) (۸۱-و)

۲۴ - تر - برای آهیخته :

خشائیر = شاهی. (۲۰-و).

چیشور = بذرکاری (شاید چیز تر باشد).

بسیاری از پسوندهای پارسی دیرینه در زبان پارسی کنونی بکار نمیروند و حسن زبان آنها را از ریشه متمایز نمینمایند.

پسوندهای پارسی دیرینه که در زبان کنونی آنها پی نمیبرند: آ، آ، د، تر، م، من، آق، ن، آن، تر، (برای خوبشاندن).

ایش، آه، ئی، ئی آه، ایشت، ئی آ، گـ:

۲۵ - پسوند آ، آ، از همه واژه هایی که باین پسوندها ختم میشده اند

بکلی افتاده:

کار در آغاز کار بوده است (۱۰۴-و).

دروغ « دروگ آ »

درنگ « درنگ آ »

سپاه « سپاد آ »

کوش « کوش آ »

در « دور آ »

سوار « آسبار »

ری « رگا »

ماه « ماه »

و در پارسی دبر بدهم این پسوند بیکمان بکار ساختن واژه های نو
نمیرفته و جانشین آن واژه ها ساختمان هائی با پسوند آک که در زبان
پهلوی آک و در زبان کنونی (۰) میباشد گردیده ولی نمی توان گفت که
پسوند آک جانشین پسوند آ گردیده چون پسوند لَ نه تنها با واژه هایی که
با پسوند آ تمام می شده اند اضافه شده بلکه به واژه هایی که آخر شاف هم
آ بوده پیوسته و همان طور ~~بکه~~ به واژه هایی با پسوند آ پیوسته به